

Meninger

Af Dan Turèll

Dan Turèll er ofte — sidst i dette blad af John Chr. Jørgensen — blevet spurgt om sin 'mening' med det hele, men er hidtil sprunget udenom. Her kommer den:

HVER GANG man i passende anledning fremhæver noget for et eller andet, hver gang en aldrende museumsdirektør trækker sig tilbage til sit otium (sin opium), kort sagt hver gang nogen skal dynges til med hæder, ser man den kære gamle kliche brugt: at manden (konen, klapto'sken) har 'sine meningers mod'. Mange mennesker regner det tilsyneladende for vigtigt og respektindgydende.

Jeg er ikke med i klubben. Jeg er nærmest af den modsatte overbevisning. Jeg så gerne og hellere nogle flere der påtog sig at have meningsløshedens mod.

Faktisk synes jeg ikke der er noget særlig smart ved alle disse meninger der svirrer rundt i cirkulation og udveksles med andre meninger som var det lire der blev vekslet til francs eller jukebox der overlappede jukebox. Og jeg har altid hadet folk — og den type bliver der flere og flere af — der ligesom går med deres meninger viftende i knaphullet som om det var en blanding af en orden og et navneskilt. Jeg er sikker på, De kender slag-sen.

Men de værste er dog stadig dem der blir en mening, en ganske bestemt mening og så blir stående der indtil de stiller støvlerne. Uanset om de så er Jehovas Vidner, VSere eller råkostspisere betyder det, i ni af ti tilfælde, at de tar skyklapper på, at de afskærmer med mentale solbriller. Pludselig en dag kan de ikke se et menneske, kun en skibsreder, senere ikke engang det, men kun en kapitalist. Pludselig en dag kan de ikke se en kotelet, men kun et dødt dyr, kan ikke høre en vittighed, men kun en

fornærmelse mod Tingenes Orden.

Nej, siger jeg: Lad os få mod til meningsløsheden, mod til at leve uden nogen forbandet mening om hvorfor det ene og det andet nødvendigvis betyder dit eller dat. Mod til at opleve tingene uden solbriller, uden etiketter og varedeklamationer.

MENNESKET er det eneste væsen der med så ukuelig tilbøjelighed har efterforsket livets mening hele historien igennem — alle andre skabninger har altid vidst at det var at leve det, simpelt hen, ikke andet og heller ikke mindre. Leve det i hede og kulde, had og kærlighed — til man forvitrer og forsvinder som enhver slimet sankthansorm eller ethvert gulnende græsstrå i sommerlandet. C'est la vie, og hvad der derudover findes af 'meninger' og 'synspunkter' af fast eller forbigående karakter er rent og skært — men undertiden ganske underholdende — verbalt legetøj, ganske ligesom f. eks. 'kunsten' i forhold til livet. En rose — som livssymbol — vil altid være mere interessant end noget digt om den eller noget maleri af den, for hvis den ikke var det ville der simpelt hen ikke stadig komme flere digte eller malerier om den.

Jeg tror ikke på 'livsanskuelser', jeg tror på liv, og livet er altid ganske uafhængigt af anskuelse om det. Ikke een anskuelse vil i sig selv ændre tomatens struktur eller sølvens fysiologi, og det der kan ændre den gør det uden anskuelse overhovedet, det er ren kemi.

Et menneske er liv. Liv er ikke bare noget man 'lever', det er en vesteuropæisk opfattelse: Liv er noget man er. At være liv og så tilmed have en 'anskuelse' om det liv man er — det er at være som en ikke-handicappet der går med krykker. Og ihvorvel krykker er en rimelig og nyttig ting når man har brækket et ben, så er de dog ganske overflødige når man har sin rørigthed. Snarere vil de på lang sigt hæmme den, og det er netop hvad der som

regel sker for menings-ryttere og anskuelses-akrobater, altså disse folk der altid har synspunkterne stikkende frem lige under snudeskaftet som forsvaret mod en kaotisk verden — hvor ellers, hvis man så sig direkte for, hvad som helst skete til enhver tid alle vegne hele året rundt og brød og bryder med enhver mening, fordi verden bare stadig er så stor, at den er større end summen af meninger tilsammen.

FOLK MED små smudsige upåvirkelige og ubepirkelige meninger om verden minder mig altid om den type hellige, der aldrig rigtig har forstået at Kristus er Kærlighed, men som har opfattet det sådan, at det væsentligste er at man ikke bander. Jeg hører til dem der nok, hvis det endelig skal være, kan forestille mig en Gud, men som har meget svært ved at forestille mig en Gud der virkelig tager sig af om der bliver bandet eller for den sags skyld elsket med eller uden papirtiger-attester.

Og jeg tror, at selv om meninger kan være ganske fornøjelige til rette tid og sted — samt hvis man ikke har noget virkeligt at snakke med hinanden om — så drejer det sig alligevel om mere end det menneskelige, nemlig det guddommelige, og oplevelsen af det kræver først og fremmest meningsløshedens mod — fordi guddommeligheden modsætter sig enhver begrænsning, og mening er altid begrænsning.

Og som Bob Dylan ville have sagt: Derfor går jeg ikke særlig tit til debatmøder, men nok så ofte til rock-koncerter, gårdfester eller boksekampe.